

Mobilisering af lokalsamfund

Et procesværktøj til at
kortlægge, koble og mobilisere
stedbundne ressourcer

Mobilisering af lokalsamfund

- et procesværktøj til at kortlægge, koble og mobilisere stedbundne ressourcer

Procesværktøjet præsenterer anbefalinger til at planlægge og afvikle mobiliseringsprocesser i lokalsamfund med det formål at sætte fælles retning på områdets udvikling. Trin for trin beskrives, hvordan man kan arbejde med at kortlægge, koble og mobilisere stedbundne ressourcer som drivkraft i udviklingen for at samle lokalsamfundet indadtil og styrke det udadtil..

Procesværktøjet ligger et videns- og metodisk grundlag for at Jammerbugt Kommune kan iværksætte strategiske udviklingsindsatser i kommunens forskellige lokalsamfund. Gennem afvikling af mobiliseringsprocesser kan kommunen sætte skub og handling på udviklingen i lokalsamfundene, der er drevet af borgerne selv.

Procesværktøjet er udarbejdet på baggrund af en udviklings- og strategiprocce i området mellem Fjerritslev, Svinkløv og Slettestrand, som Kuben Management, Urland, Johanne Bugge og Mathilde Højrup har udført i samarbejde med Jammerbugt Kommune forår til efterår 2016. Projektet er en del af kampagnen 'På Forkant' som er iværksat af Realdania, KL og Erhvervsstyrelsen.

Redaktion: Kuben Management og Jammerbugt Kommune

Layout: Kuben Management

Illustrationer: Urland og Kuben Management

Fotos: Urland

Udgivet: November 2016

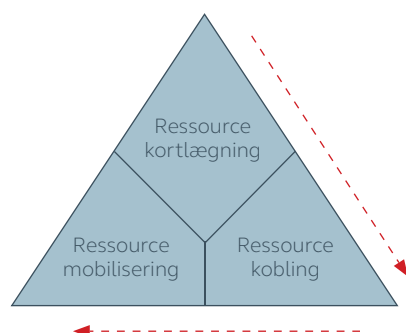
Kortlægning, kobling og mobilisering af stedbundne ressourcer

Ressourcebaseret udvikling

De lokale stedbundne ressourcer er af afgørende betydning for landdistrikters positive udvikling. Her er der tale om både de fysiske, kulturelle og sociale ressourcer, såsom bygningsarv, natur, landskab, foreningsliv, arbejdsfællesskaber, turistattraktioner, ildsjæle, erhvervsliv m.m. Det der forklarer forskellen mellem to landsbyområder med samme rammebetingelser er dels, hvor mange eller stærke stedbundne ressourcer, de hver især har, dels hvor godt kommune, erhvervsliv og beboerne har mobiliseret og udnytter disse stedbundne ressourcer.

Ressourcebaseret udvikling tager afsæt i et områdes stedbundne ressourcer og aktører og anerkender dem som vigtige drivkræfter i udviklingsprocesser. Mobilisering af ressourcer og aktører er en af de vigtigste veje til at sikre langsigtet vækst og udvikling af lokalsamfundet. En systematisk og grundig kortlægning af alle de stedbundne ressourcer, lokaldrevne projekter og initiativer og grupper af borgere og engagerede ildsjæle er en afgørende forudsætning for, at de rette muligheder mobiliseres til gavn for den positive udvikling.

Der er tre essentielle spørgsmål at stille sig selv som projektteam, når man arbejder med ressourcebaseret udvikling: Hvilke ressourcer er der og hvad kan de bruges til? Hvordan kan ressourcerne kobles i nye samarbejder? Hvordan omsættes det hele til handling? Det kræver at ressourcerne kortlægges, kobles og mobiliseres - og netop disse tre elementer udgør kernen af ressourcebaseret udvikling

Dialog i øjenhøjde

Inddragelse og anerkendelse er to helt centrale elementer i arbejdet med udvikling af lokalsamfund, fordi det er borgere, ildsjæle, foreningsliv, erhvervsaktører m.m., der skal engageres i udviklingen af deres område. De skal motiveres og klædes på til at tage ejerskab for en fælles udviklingsindsats i deres lokalsamfund. Afholdelse af workshops er et vigtigt redskab til at invitere dem med ombord i processen. Der kommer helt nye nuancer i spil, når de lokale får lov at sætte ord og tanker på de deres ressourcer og muligheder. Sammen med dem skal projektteamet identificere oplagte og værdiskabende koblinger af ressourcer og få dannet en fælles forståelse og plan for, hvordan disse ressourcekoblinger bedst mobiliseres og iværksættes.

Workshoppene skal skabe indsigt og klarhed gennem fælles videndeling, nytænkning og ideudvikling. Dertil skal workshopene - med afsæt i den anerkendende tilgang - styrke de involveredes tro på egne ressourcer og opbygge nye kompetencer. Det skal fremme deres forudsætninger for at udfolde de ressourcer, de hver især bringer i spil.

Formidling er også et vigtigt element i en mobiliseringsproces, hvor inputs fra workshops skal oversættes til let forståelig kommunikation for den brede målgruppe. Det er særligt vigtigt, for med denne formidling begynder man at gå fra ord til handling: Her begynder ideer og tanker at blive omformet til konkrete tiltag og handlinger, som skal præsenteres undervejs i forløbet på de tre workshops.

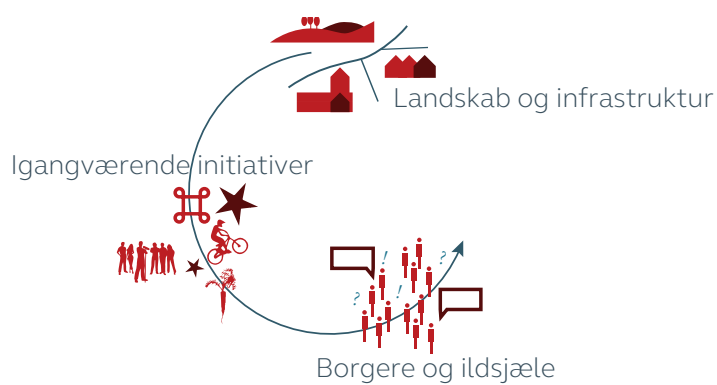
Udviklingsproces i nye lokalsamfund

Ressourcebaseret udvikling og målet om at kortlægge, koble og mobilisere stedbundne ressourcer for at igangsætte en langsigtet udvikling har dannet grundlag for den proces, der har været afviklet i området mellem Fjerritslev, Svinkløv og Slettestrand. I det følgende beskrives processens fem trin på baggrund af erfaringer, som rådgiverteamet har gjort sig under og efter processen. Det skal danne grundlag for, at processen kan igangsættes og afvikles i andre delområder i Jammerbugt Kommune.

Procesmodel

TRIN 0

Indledende kortlægning af landskab, interessenter og initiativer
- desktop research, felttur og interviews

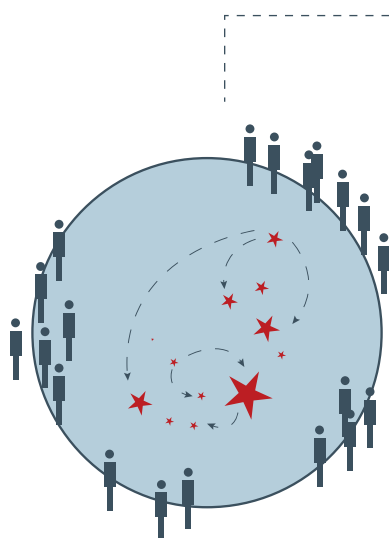
TRIN 1

Kortlægning af ressourcer
- workshop 1

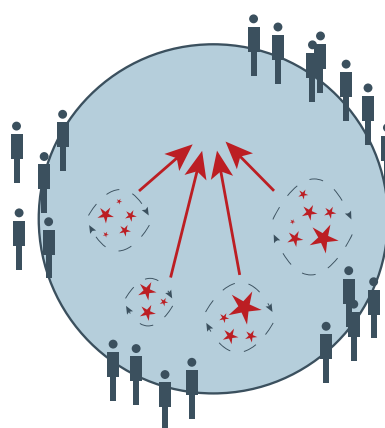
TRIN 2

*Kobling af ressourcer
- workshop 2*

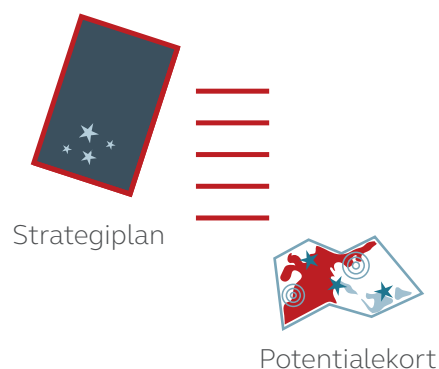
TRIN 3

*Mobilisering af ressourcer
- workshop 3*

TRIN 4

*Samlet analyse og udarbejdelse af
strategiplan og eventuelt potentialekort*

Opmærksomhedspunkter

Lokalt kendskab er vigtigt

Lokalt kendskab til området og viden om ressourcer og personer er vigtigt at aktivere i projektet. Det er nødvendig i den indledende kortlægning af ressourcer (Trin 0), hvor blandt andet interessenter og initiativer skal identificeres. Den dybe indsigt er også vigtig til løbende at kvalificere opsamlingerne efter hver workshop, hvor deltagerne arbejder med kortlægning, kobling og mobilisering af ressourcer. Dertil er det lokale kendskab og netværk vigtigt at aktivere, når borgere og andre aktører skal inviteres med i processen. Nogle kan være svære at få med, hvorfor det er meget effektivt at sende invitationer direkte til folks mail-adresser, så de føler, invitationerne er personligt rettet til dem. Det øger engagementet, men kræver mere arbejde ift. at indhente mailadresser bredt og sende invitationer og opfølgninger ud fra gang til gang.

Underrepræsenterede grupper skal identificeres og inddrages

Et områdes udvikling involverer mange forskellige aktører med forskellige ressourcer og interesser, som er vigtige at få i spil og tænke med. Tit er nogle grupper mere synlig end andre og for at sikre, at processen forankres bredt og inddrager så mange ressourcer og aktører i området som muligt, er det vigtigt at supplere den lokale viden med indledende kortlægninger og interviews. Kortlægning af et områdes erhvervsprofil på baggrund af CVR-data hjælper til at identificere forskellige aktører indenfor landbrug, turisme og øvrigt erhverv. Det skal sikre en bredt forankret inddragelse. Interviews med underrepræsenterede grupper i den indledende fase er også vigtige til at få andre stemmer i spil og engagere dem tidligt. Her skal der spørges åbent til deres ressourcer og det er vigtigt at være lytterende overfor de mulige bekymringer og udfordringer, de mærker og ser i forhold til fremtidig udvikling.

Eksterne blikke bringer nye perspektiver i spil

Når man arbejder med kortlægning, kobling og mobilisering af stedbundne ressourcer, er der stor værdi i at bringe øjne udefra i spil med øjne indefra. Det sikrer, at dyb lokal indsigt suppleres af eksterne blikke, der kan kurere det, der populært kaldes for 'hjemmeblindhed'. Det eksterne blik er vigtigt til at sætte nye perspektiver i spil og til at identificere nye ressourcer og muligheder for at koble disse. Eksterne personer er også vigtige i faciliteringen af workshops, fordi de kommer udefra og ofte kan indtage en anden position i forhold til at engagere og udfordre workshopdeltagerne. På samme måde er det også dem, der med fordel kan afholde interviews med udvalgte og til tider underrepræsenterede personer i den indledende fase, fordi der ofte skabes et friere rum til at udtrykke holdninger, end hvis det eksempelvis er en repræsentant fra kommunen, der interviewer.

Fokus på at samle lokalområdet på tværs af geografi og interesser

I mange lokalsamfund er der forskellige magtbalancer og dynamikker i spil, der kan besværliggøre og hæmme nye samarbejder på tværs. De er vigtige at identificere tidligt og forholde sig til i planlægningen og afviklingen af processen. Er konflikterne meget latente og nærværende, kan det være en ide at italesætte dem på workshoppe med det formål at få dem afmystificeret og erstattet af større samhørighed. Det kan også være virkningsfuldt at afholde workshops forskellige steder i lokalområdet, så de forskellige landsbyer ikke føler sig overset eller nedprioriteret.

Vær ikke bange for at udfordre områdets borgere

Udvikling kan nogle gange medføre korslagte arme og skepsis overfor det nye. Andre gange kan der være fremherskende forestillinger om, hvad den 'rigtige' udvikling indebærer. Det er vigtigt at tage fat om disse temaer og også turde udfordre dem på en konstruktiv måde, så der er plads til at diskutere bekymringer og meninger, og så disse kan flytte sig et sted hen, hvor det kommer fællesskabet og lokalsamfundet som helhed til gode. Det er en vigtig del af processen at få samlet lokalsamfundet på tværs af interesser og felter, så de rustes til at gå ind i fremtiden sammen.

Sæt turisme- og erhvervsudvikling på dagsordenen

En vigtig del af et områdes udvikling er at få styrket dets turisme- og erhvervsliv. Det er her områdets vækstpotentialer ligger, som ofte er vigtige for dets overlevelse på sigt. Det er briller, som borgere og aktører i disse lokalsamfund kan ikklædes, og nogle gange skal de også udfordres på deres ståsteder. Nogle borgere kan eksempelvis udtrykke bekymringer om, hvor mange turister der skal komme til området og hvilken type af attraktioner der skal være, fordi de naturligt gerne vil værne om deres lokalsamfund. Derfor skal de tit inspireres til at tænke anderledes og nyt i forhold til at udvikle sig i turisme- og erhvervsøjemed.

Husk de korte- og langsigtede perspektiver

Udviklingsprocesser skal skabe forandring og vækst over tid, samtidig med at de orienterer sig i forhold til nutiden og har operationaliserbare output. Udviklingens strategiske og langsigtede perspektiv er vigtigt at tænke med i processen og her er overordnede greb - såsom udviklingsspor - velegnet til at definere visioner og tegne billeder for et område på den lange bane. I Fjerritslev-Svinkløv-Slettestrand er udviklingssporene med til at opstille overordnede visioner for områdets udvikling frem mod 2030, samtidig med at de sætter handling på udviklingen med indsatser, der skal igangsættes. Denne vekselvirkning mellem det lang- og kortsigtede er vigtig at være bevidst om og arbejde med i processen.

Tænk organiseringen med

Organiseringen af lokalsamfundet er helt essentielt ift. at forankre udviklingsprocessen og få mobiliseret ressourcer i nye indsatser og projekter. Men hvordan sikrer man en stærk organisering af lokalsamfundet, hvor man styrer mod fælles mål? I løbet af hele processen er det vigtigt at italesætte og have fokus på, at udviklingen skal drives lokalt. Der er brug for at lave aftaler med lokale ildsjæle og aktører, der kan være med til at tage ejerskab og ansvar for udviklingen, når processen afsluttes. Etablerede foreninger i lokalsamfundet kan være velegnede at overdrage udviklingen og strategiplanen til, og dermed gør dem til primus motor for at sikre en fælles og stærk organisering af lokalsamfundet. Det skal sikre vedvarende koordinering af udviklingen, holde fælles overblik og motivation og hjælpe til at få lokalsamfundet til at gå i samme retning.

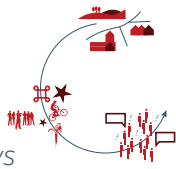
Skab omtale om projektet

Den lokale presse er en god platform til at fortælle om processen, som den skrider frem. Det skal sikre, at projektet får en tydelig tilstedeværelse lokalt, og at det når ud til alle. Facebook er også et velegnet medie til at fortælle om projektet løbende. Billeder fra workshopene er gode til at vise, at der er borgere, der møder frem - både for at anerkende de tilstedeværendes fremmøde, og for at motivere andre til at tage del. Udsendelsen af invitationer og opfølgninger fra workshop til workshop er også vigtig for at styrke projektets synlighed lokalt.

Processen trin for trin

TRIN 0

*Indledende kortlægning af landskab, interessenter og initiativer
- desktop research, felttur og interviews*

Processens første trin handler om at tilegne sig en indledende forståelse for området og de ressourcer, der er tilstede i og omkring lokalområdet. Det dækker alt fra stedets fysiske karakteristika, landbruget og erhvervs-mæssige ressourcer til sociale ressourcer i aktive beboere, frivillige og foreningsliv.

→ **Feltture** i området giver en indledningsvis forståelse for de **landskabelige og bymæssige kvaliteter samt infrastruktur og områdets attraktioner**. Det er vigtige ressourcer at tænke med i den videre proces for områdets udvikling.

I nogle lokalområder findes der mange aktive ildsjæle og igangsatte projekter. De er stærke drivkræfter i områdets udvikling og vigtige at inddrage i en mobiliseringsproces. Start med at identificere det lokale opland af interessenter og initiativer (tidligere, nuværende som fremtidige). Vær opmærksom på, om alle grupper er repræsenteret, hvad de bringer i spil, og hvad/hvem der måtte "mangle".

→ **Udarbejde lister over interessenter og initiativer** kategoriseret i grupper (ex turisme, erhverv & landbrug, borgere & foreningsliv samt kultur & uddannelse), for at opnå et indledende overblik over områdets eksisterende ressourcer. Brug gerne CVR-data til at få bredt overblik over landbrug, turisme, erhverv og institutioner i området. Det er et vigtigt vidensgrundlag for den videre proces og inddragelsen af det brede lokalsamfund.

Ikke alle grupper af borgere er lige engageret eller repræsenteret i deres lokalsamfund. Derfor er en vigtig del af første fase også at få disse identificeret mhp. at lære dem bedre at kende.

→ **Afholde interviews** med personer fra underrepræsenterede interessentgrupper, for at sikre deres stemmer og input bliver hørt. Det skal hjælpe med at synliggøre de ressourcer som de pågældende interessenter besidder, og som kan aktiveres i områdets fremtidige udvikling. Interviewene skal også hjælpe til at engagere interessenterne i mobiliseringsprocessen.

TRIN 1

*Kortlægning af ressourcer
- workshop 1*

Med afsæt i den indledende kortlægning af områdets ressourcer tilrettelægges den første workshop, hvor det lokale samfund inviteres med i processen. Formålet med den første workshop er at få kvalificeret og prioriteret den indledende ressourcekortlægning med borgernes egne input. Det skal give et fælles overblik over områdets ressourcer og forståelse for de forskellige potentialer for fremtidig udvikling, som området rummer.

Overordnet har workshoppen til formål at:

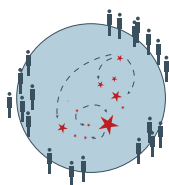
→ **Kortlægge ressourcer.** Vigtige initiativer/projekter i området, særlige steder, attraktioner og aktive ildsjæle skal kortlægges for skabe overblik og fælles billede af områdets styrker og udviklingspotentialer. Kortlægningen kan med fordel tage afsæt i den research, der er lavet i Trin 1, så deltagerne får til opgave at sortere og geografisk placere initiativer og ildsjæle på et kort over området. Det er dog også vigtigt at få deltagerne egne input og indskydelser med ved at spørge åbent til, hvad de ser som de vigtigste ressourcer og særlige steder i området.

→ **Sætte ord på fremtiden.** Med afsæt i det fælles overblik over områdets ressourcer kan der tages fat på diskussionen af, i hvilken retning deltagerne ser deres lokalsamfund udvikle sig, for at styrke området indadtil og skabe en stærk fælles identitet udadtil, så andre vælger at besøge og bosætte sig der. Der skal formuleres ambitioner for, hvor de ser deres område i fremtiden.

→ **Påbegynde kobling af ressourcer til fremtiden.** Med afsæt i ambitionerne for områdets udvikling, vender deltagerne tilbage til deres kortlagte ressourcer for at give indledningsvis bud på, hvordan ressourcerne kan kobles, så der skabes synergier mellem projekter og ildsjæle, på tværs af geografi og temaer, for at nå i mål med forskellige ambitioner for udviklingen. Her bliver ressourcerne til potentialer, der kan bruges til at styrke området i fremtiden.

TRIN 2

*Kobling af ressourcer
- workshop 2*

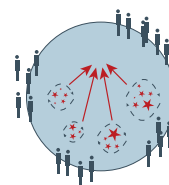
Med afsæt i ressourcekortlægningen begynder der allerede at tegne sig nogle retninger for områdets udvikling, som kan præsenteres på workshop 2. I Fjerritslev-Slettestrand tegnede der sig tre udviklingsspor, som rådgiver-teamet bearbejdede og præsenterede på workshoppen. Sporene hjælper til at sætte retning på udviklingen og er gode orienteringspunkter. Det er vigtigt, at udviklingssporene kvalificeres og styrkes ved at få deltagerne til at identificere, hvordan områdets ressourcer kan kobles og spille sammen, så ressourcerne støtter op om udviklingen. På workshop 2 skal der også sættes ord på områdets kernefortælling, og hvordan man som lokalsamfund tager ansvar og ejerskab for udviklingen og organiserer sig, for at sikre, at visionen bliver vakt til live og udført, når processen er afsluttet.

Overordnet har workshoppen til formål at:

- **Koble ressourcer.** Resultaterne fra workshop 1 præsenteres og danner afsæt for, at deltagerne kan arbejde med at definere hvilke indsatser, der kan igangsættes, for at støtte op om områdets udvikling. Indsatserne tager afsæt i ressourcekortlægningen og skal koble forskellige ressourcer i området.
- **Finde den overordnede kernefortælling.** Der skal arbejdes med at identificere de bærende kvaliteter – den overordnede kernefortælling og DNA'et for projektområdet – som kan samle borgerne og skabe et udgangspunkt for en fælles vision.
- **Påbegynde en konkret forankring og organisering af udviklingsarbejdet.** Et væsentligt element i processen er, at forankre arbejdet lokalt og skabe lokal organisering og ejerskab. Det er vigtigt at tage tilløb til dette allerede på workshop 2, så der sker en tidlig forventningsafstemning og drøftelse af, hvordan strategiplanen - procesens slutprodukt - bliver et godt arbejdsredskab for lokalsamfundet. Her er det også vigtigt at diskutere organisering af foreninger, ildsjæle og kommune og hvordan netværket mellem foreninger, byer m.m. styrkes.

TRIN 3

*Mobilisering af ressourcer
- workshop 3*

På den tredje og sidste workshop er det tid til at få sat konkrete handlinger på udviklingen af området. Det er her at de kortlagte og koblede ressourcer skal mobiliseres i konkrete handlinger og indsatser med udpegede personer tilknyttet. Det er også på denne workshop, at der skal findes frem til en endelig vision for områdets udvikling, som et fælles mål aktørerne kan orientere sig efter i det videre arbejde efter processens afslutning. På samme måde skal det drøftes, hvordan lokalsamfundet konkret kan organisere sig for at bære udviklingen videre, når processen er afsluttet. Det er vigtige punkter for at sikre, at borgerne er klar til at overtage arbejdet og bære deres udvikling videre.

Overordnet har workshoppen til formål at:

- **Finde den overordnede vision for områdets udvikling.** Deltagerne skal definere og lægge sig fast på en fælles vision for deres udvikling. Det kan være en ide at præsenterer et bud på en vision på, baggrund af workshop 1 og 2, for at give deltagerne noget at tage afsæt i. Men det kan også være fordelagtigt at bede deltagerne komme med deres egne bud og nå til fælles enighed i plenum.
- **Mobilisere ressourcer.** Med afsæt i udviklingssporene, der har tegnet sig på baggrund af ressourcekortlægningen og -koblingen, er det blevet tid til at sætte konkrete handlinger på dem, så de bliver operationaliserbare for lokalsamfundet, når projektet afrundes efter workshop 3. Deltagerne kan med fordel præsenteres for bud på konkrete indsatser under hvert udviklingsspor, som projektteamet har udarbejdet på baggrund af workshop 1 og 2. Deltagerne skal forfine, kassere, forny og prioritere de konkrete indsatser og udpege personer, der vil tage del i dem.
- **Styrke organiseringen af lokalsamfundet.** Det er vigtigt at sikre, at afslutningen på processen bliver startskuddet til en lokalt drevet udvikling af området. Der kan med fordel udpeges 1-2 ansvarlige for hvert udviklingsspor, som skal sørge for at drive udviklingen videre efter sidste workshop. Hertil bør der planlægges, hvordan lokalsamfundet bærer arbejdet videre, ex. ved at sætte dato for første forsamling.

TRIN 4

Samlet analyse og udarbejdelse af strategiplan og eventuelt potentialekort

Processen afsluttes med udarbejdelse af en strategiplan, der samler al viden og resultater, som er kommet ud af den indledende analyse og de tre workshops.

Strategiplanen er et arbejdsredskab, som lokalsamfundet skal kunne bruge til at igangsætte og styre deres udvikling i et langsigtet perspektiv med handlinger, der kan igangsættes her og nu. Strategiplanen præsenterer områdets ressourcer gennem konkrete, langsigtede udviklingsspor med definerede indsatser, der skal igangsættes her og nu.

Der kan også gives anbefalinger til lokalsamfundets videre arbejde. Både til hvordan de bedst organiserer sig og til, hvordan de griber deres forestående udviklingsarbejde an, herunder vigtige opmærksomhedspunkter og potentialer, der kan høstes.

Der kan også udarbejdes et potentialekort, som viser de vigtigste ressourcer og potentialer i området, der skal indgå i den fremtidige udvikling. Det er et visuelt billede af områdets egenskaber og potentialer og giver et hurtigt og enkelt overblik. Dertil kan det være et arbejdsredskab til at drøfte, hvor nye initiativer skal ligge, og hvordan attraktioner skal placere sig i forhold til hinanden. Det synliggør, hvor der er rum for udvikling, og hvor der måske kan opstå konflikter mellem aktiviteter, der skal tages hånd om.

Strategiplanen for Fjerritslev, Svinkløv og Slettestrand

Potentialekort fra strategiplanen for Fjerritslev, Svinkløv og Slettestrand

Inspiration

Dregebøger til workshop 1, 2 og 3

Drejebog workshop 1

ØVELSE 1 Kortlægning af ressourcer (45 minutter - heraf 15 min. i plenum)

TRIN 1: Placer på kortet, hvor i området I kommer fra (**m. rødt klistermærke**) (5 min.)

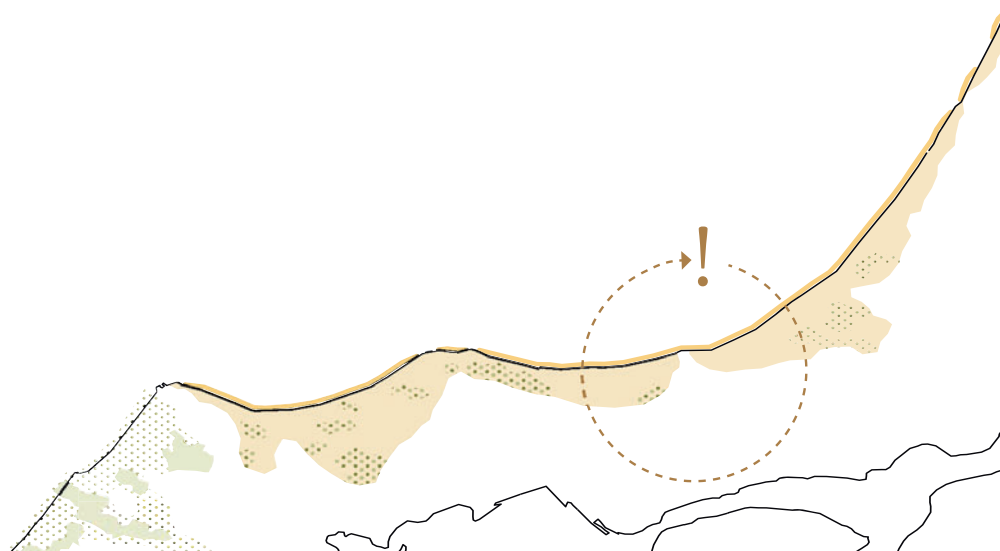
TRIN 2: Placer herefter følgende tre ting på kortet, start med nr. 1 før I går videre til nr. 2 og 3

- (15 min.) 1. Placer først alle projekter/initiativer i området, som er på de vedlagte projektkort. Disse er opdelt på farver alt efter, hvilket emne de repræsenterer. Mangler der projekter/initiativer, så skriv på de tomme projektkort. Kategorierne er:

 Lokalt liv	 Turisme og erhverv	 Natur
 Friluftsliv	 Landbrug & fødevarer	
 Sommerhusliv	 Uddannelse & institutioner	

- (5 min.) 2. Placer dernæst alle særlige steder og samlingspunkter på kortet (**m. grønne klistermærker**). Skriv navnet på stedet nedenunder eller udenfor kortet med en talhenvisning)

- (5 min.) 3. Placer til sidst nøglepersoner/ildsjæle på kortet. Skriv deres navne på de tomme aktørkort og sæt dem på det sted de er engageret i.

Drejebog workshop 1

ØVELSE 2 Fjerritslev-Slettestrand i fremtiden? (45 minutter - heraf 15 min. i plenum)

I øvelse 2 lægger vi kortene fra os og tager fat på diskussionen om, hvor det er, at vi skal hen med området Fjerritslev-Slettestrand for at styrke sammenhørigheden mellem (lands)byerne og de omkringliggende områder og skabe en stærk fælles identitet udadtil, så andre vælger at besøge og bosætte sig her.

TRIN 1: Diskuter følgende to spørgsmål og noter jeres hovedpointer under hvert

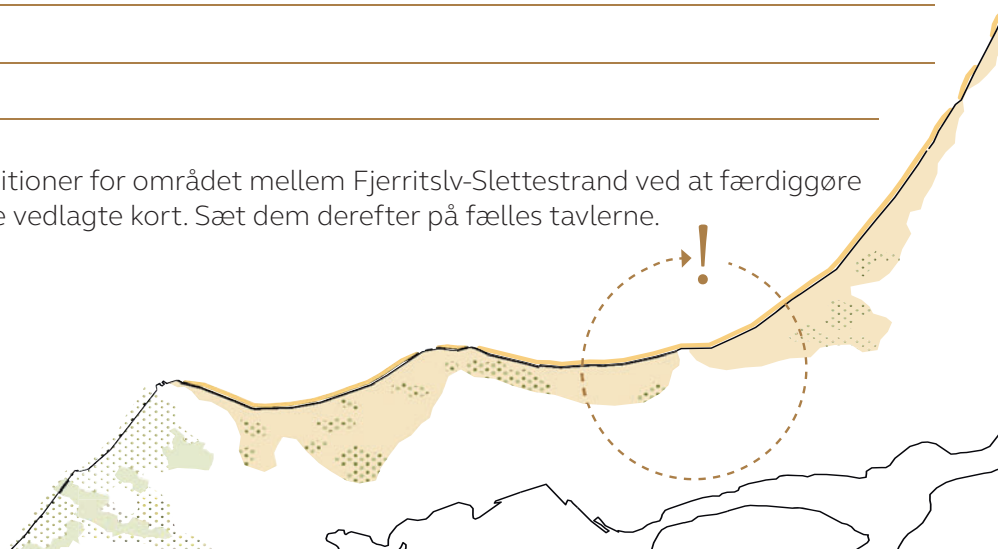
(15 min.)

1. Nævn unikke kendetegn, der gør området mellem Fjerritslev-Slettestrand til noget særligt?

2. Nævn fællesnævnerne for området mellem Fjerritslev-Slettestrand, der kan skabe fælles retning for udviklingen?

TRIN 2: Formuler ambitioner for området mellem Fjerritslev-Slettestrand ved at færdiggøre de fire sætninger på de vedlagte kort. Sæt dem derefter på fælles tavlerne.

(15 min.)

Drejebog workshop 1

ØVELSE 3 *Koblinger af ressourcer* (45 minutter - heraf 15 min. i plenum)

I øvelse 3 spænder vi bro mellem øvelse 1 og 2, for her skal i diskutere, hvordan vi kan koble og skabe synergier mellem de kortlagte ressourcer, på tværs af geografi og emner, for at nå i mål med ambitionerne.

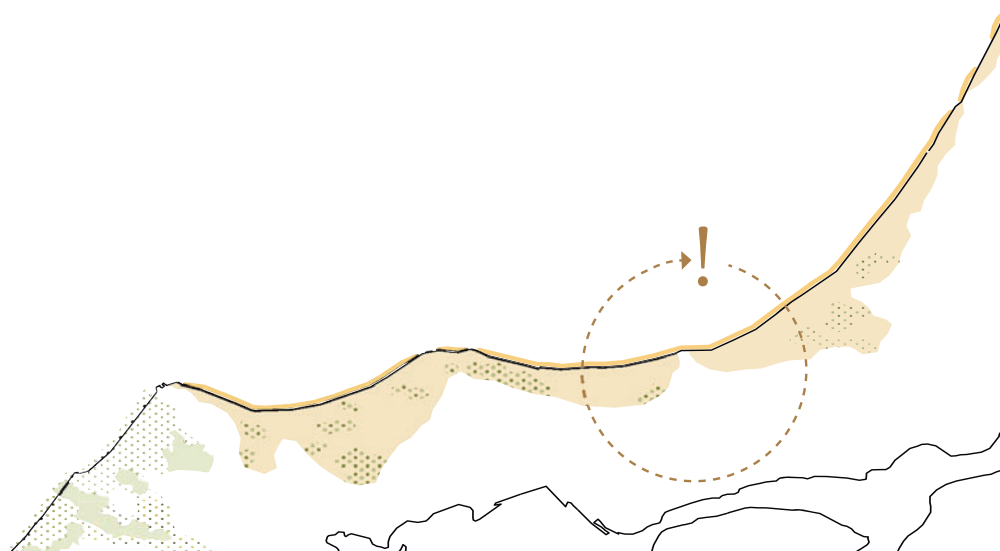
TRIN 1: Udvalg en ambition, som i vil arbejde videre med
(5 min.)

TRIN 2: Find jeres kort frem og se på alle ressourcerne. Udvalg nogle, der er oplagte at koble for at indfri ambitionen i arbejder med. Koblingerne skal opfylde følgende tre kriterier

1. Koblingen skal gå på tværs af geografi
2. Koblingen skal gå på tværs af emner
3. Koblingen skal inddrage både projekter/initiativer og aktører

Udfyld skemaet på næste side med jeres ambition, kobling og forslag til handling.
I må gerne lave forslag til flere koblinger - så får i bare flere skemaer!

(25 min.)

Drejbog workshop 1

ØVELSE 3 Koblinger af ressourcer

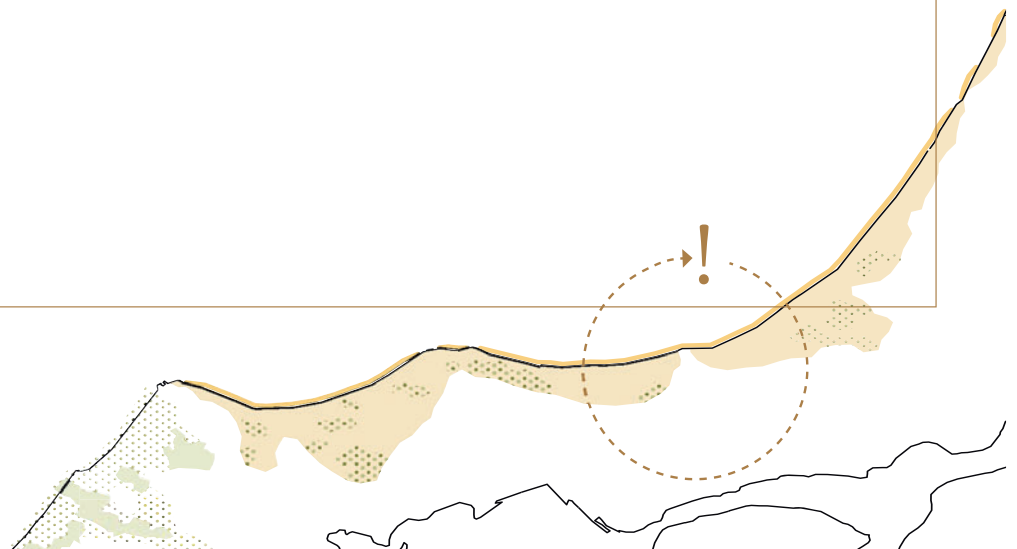
Udfyld dette skema med jeres bud på kobling af ressourcer for at indfri jeres ambition

Hvilken ambition vil I arbejde med?

Hvilke ressourcer kan bidrage til at nå ambitionen? (List alle ressourcer i synes kan bidrage til ambitionen)

Beskriv kortfattet, hvordan ressourcerne kan kobles sammen og skabe synergi (Husk dogmerne!)

Hvad kan I konkret gøre for at opnå dette?

25. august 2016

Projekt: Strategiplan 2030 – Slettestrand

Udkast drejebog: Workshop 2 – Tinghuset kl. 17-20 den 30. august 2016

Kære alle

Hermed forslag til drejebog til tirsdagens workshop. Workshopen har til formål at:

- 1) Finde de bærende kvaliteter – den overordnede kernefortælling – DNA'et for projektområdet – som kan samle området og skabe et udgangspunkt for en fælles vision. *(Konsulentteamet bearbejder og præsenterer et bud herpå til den sidste workshop).*
- 2) Bygge videre på deltagernes input til potentialer fra workshop 1, som anviser tre udviklingstemaer. *(Input til indsatser bearbejdes efterfølgende og bliver skærpet af deltagerne på den sidste workshop).*
- 3) Påbegynde en konkret forankring af strategiplan 2030, så borgerne, ildsjælene og erhvervet tager ejerskab, og så strategiplanen "ikke kun bliver kommunens papir" *(Drøftelserne på denne workshop følges op på den sidste workshop).*

Tid	Aktivitet	Ansvar
17.00-17.15	Velkomst og dagens program - Præsentation Per Gregersen fra Kulturskolen – siger lidt om Tinghuset + fællessang - Velkomst - Hvorfor er vi samlet i dag - Mini-icebraker – hvem er tilstede fra Slettestrand, Hjortdal, Fjerritslev, ... hvem er turisterhverv, fra gymnasiet...	Per Ida Johanne

Drejbog workshop 2

	- Dagens program + slide med "hvad skal der til for at styrke området indadtil og udadtil – de sagde i sidste gang: Fælles strategi, synliggørelse, netværk på tværs, støt op om ildsjæle, sæt konkrete tiltag i gang"	
17.15-17.30	Verdens bedste sted - Siden sidst – det satte i spot på af potentialer og ressourcepersoner (gennemgang af udvalgte stjernekort m.m.) og præsentation af konsulentteamets bearbejdning af deltagernes input fra workshop 1 - Drøftelse om forslaget til tre udviklingstemaer/-spor <i>Johanne skriver stikord ned – vi får flere ord på de tre temaer og "Firenigheden" med turisme-erhverv-borger-uddannelse diskuteres, og hvordan den er vigtigt at have i baghovedet i udviklingstanker i landdistrikter.</i> <i>Ja, I har vel nok meget at bygge videre på, så lad os i aften dykke mere ned i jeres forretningspotentialer – hvordan vi styrker jeres turisme og kobler det til det øvrige erhverv"...Vi dykker ned i erhverv og turisme i det næste.</i>	Michelle og Anna Johanne faciliterer
17.30-17.45	Hvad er status hos jer set ude fra - Hvad kræver det at få flere turister og tjene penge på dem - Destinationsprofil og brand - Destinationsstigen (hvor er I i t andre) - Hvem er jeres målgrupper - Nøgletal for erhverv og turisme - Hvad er jeres styrker og svagheder set med destinationsudviklingsøjne <i>Slides + citater fra Matildes empiri + input fra fokusgruppemøde den 25/8 med erhvervsfolk, hvor Johanne inddrager deltagernes erfaringer løbende og tager en snak om, hvilken udviklingsretning de bør gå efter.</i>	Johanne
17.45-18.15	Optakt til gruppearbejde Vi skal finde det frem, vi elsker, tror på og står for! Hvad er vores kernefortælling. Case: Lønstrup og Løgstør	Johanne faciliterer Konsulent-team og

Drejebog workshop 2

	- Hvorfor skal jeg tage til jeres område som turist? - Hvorfor skal jeg etablere en virksomhed her? - Hvorfor skal jeg bo i jeres område? - HVAD BINDER JER SAMMEN OG GØR JER UNIKKE? <i>Johanne skriver stikord ned og faciliterer en dialog om de særlige kvaliteter – dét der er at være stolt af – som binder området sammen og er en styrke, som skal udbygges og bære den videre udvikling af området. Slide med stikord fra workshop1 og interviews.</i> Værktøj: LAD OS FINDE JERES DNA (Grupperne sættes i arbejde)	embedsmænd sidder ved hvert bord og er tovholdere og sørger for input skrives ned!
18.15-18.30	Netværk og aftensmad <i>Sættes frem kl 18, så de kan spise og tale sammen samtidig</i>	
18.30-18.45	Fælles opsamling på DNA-arbejdet <i>Vi diskuterer gruppernes input og snakker om værdisæt, og hvilken retning deres input peger på af vision for deres område.</i>	Johanne faciliterer
18.45-19.15	Kort optakt til gruppearbejde: Hvordan styrker vi og realiserer potentialerne? Hvordan får I mere af det, turister vil komme efter og bruge penge på? <i>Intro til de tre udviklingstemaer:</i> Førende i kobling af fødevareproducenter, landbrug, detailhandel og turistvirksomheder Case: Eksisterende lokale fødevarer Case: Bornholm, Lønstrup, Sydvestjyske Smagsoplevelser Førende i turisme for naturoplevelser og tilgængelighed Case: XX Førende i Friluft- og outdoorturisme Case: Rebild Triatland	Johanne faciliterer Konsulent-team og embedsmænd sidder ved hvert bord og er tovholdere og sørger for input skrives ned!

Drejebog workshop 2

	<i>Værktøj: Lad os styrke potentialerne! Grupperne arbejder med ét udviklingsspor hver. De diskuterer oplagte tiltag/projekter, hvordan "firenigheden" kan arbejde sammen, samt hvilke barrierer der er/kan opstå for udvikling.</i> <i>På bordene lægger input fra workshop 1 og stjernekort.</i>	
19.15-19.35	Opsamling på gruppernes arbejde <i>Vi tager os tid til at gennemgå og kvalificere gruppernes arbejde og ambitioner og til sidst snakke om prioritering af indsatser.</i>	Johanne faciliterer
19.35-19.55	Fælles drøftelse af, hvordan strategiplanen får dyb ejerskab lokalt, og hvem der tager teten Hvad kræver det, at få strategiplanen til at blive et rigtigt arbejdsredskab både for foreningerne og borgere på den ene side og kommunen på den anden side? • Hvordan organiserer I jer – foreninger, ildsjæle og kommune imellem? Case: <i>Løgstør</i> • Hvordan styrker vi netværket på tværs af Slettestrand-Fjerritslev m.m.? • Hvordan styrker og støtter vi ildsjælene? Case: <i>Skive</i>	Johanne faciliterer
19.55-20.00	Afslutning, næste workshop og tak for i dag! NB! Workshop 3 d. 20 september kl 16.30-19.00 (med en bemærkning om, at tidsrummet har ændret sig til fra 17.00-20.00). Workshop 3 afholdes i Slettestrand i Han Herred Havbåde huset.	Ida

Projekt: Strategiplan 2030 – Slettestrand

Drejebog: Workshop 3 – Han Herred Havbåde kl. 16.30 – 19.00 den 20. september 2016

Workshop 3 har til formål at:

- 1) Ligge os fast på en fælles vision og et fælles værdisæt for udvikling af Fjerritslev-Slettestrand sammen med borgerne i området. Med afsæt i workshop 1 og 2 præsenteres deltagerne for visionen, der har tegnet sig for udviklingen af området – tidligere præsenteret ved de tre udviklingsspor – og den drøftes mhp. at tilpasse/korrigere den. Hertil præsenteres deltagerne for en revideret udgave af de tre udviklingsspor og det tydeliggøres, hvordan "fireenheden" relaterer sig til disse tre spor.
- 2) Konkretisere mulige indsatser inden for de tre udviklingsspor mhp. at sætte handling bag dem og gøre dem operationaliserbare for lokalsamfundet, når projektet afrundes efter workshop 3. Deltagerne præsenteres for bud på konkrete indsatser under hvert udviklingsspor, som de skal forfine, kassere, fornye og prioritere.
- 3) Sikre en forankring af strategiplan 2030 gennem drøftelser om konkret organisering af borgerne, ildsjælene og erhvervet under de tre udviklingsspor og med en fælles forening, der skal sikre ejerskab på strategiplanen så det "ikke kun bliver kommunens papir", men rent faktisk bliver startskuddet til udviklingen af området gennem lokalt drevet initiativ. Der arbejdes på at finde 1-2 ansvarstagere på hvert udviklingsspor, som sikrer at der bliver pustet liv i det efter sidste workshop.

Tid	Aktivitet	Ansvar
16.30-16.40	Velkomst og dagens program - Velkomst - Hvorfor er vi samlet i dag - Introduktion til Han Herred Havbåde-huset - Dagens program, introduktion til rådgiverholdet og slide med "det sagde i sidste gang"	Ida Kirsten (Pipsen) Anna
16.40-17.10	- Præsentation af vision, værdisæt og udviklingsspor for området med afsæt i workshop 1 og 2:	Anna & Vilfred

Drejebog workshop

	Her er vi nu – kan vi se jer selv i dette? Hvad indfanger jeres område – og områdets fremtidige udvikling – godt? Hvad mangler?	faciliterer
17.10-18.00	Øvelse 1 (inkl. aftensmad): Handling bag strategiplanen 2030 <i>- Hvilke konkrete indsatser skal vi have i gang under de fire udviklingsspor? (Tænk på, at de skal ramme fireenigheden)</i> Gruppe 1: Fødevarerproduktion v. Vilfred Gruppe 2: Friluftsliv v. Ida (m. Thea) Gruppe 3: Opleve naturen v. Michelle Gruppe 4: Naturen som nabo v. Anna Hver gruppe får præsenteret fem bud på initiativer under hvert udviklingsspor, som de skal kvalificere, afvise eller tilføje nye til, så vi ender med tre prioriterede indsatser under hvert udviklingsspor. <i>Anna udvikler første bud på fem indsatser under hvert udviklingsspor med afsæt i workshop 1 og 2.</i> <i>Anna udvikler værktøj.</i>	Anna, Vilfred og Michelle faciliterer én gruppe hver.
18.00-18.20	Øvelse 2 : Organiseringen bag strategiplanen 2030 <i>- Hvordan organiserer i jer bedst, hvem er med, hvem tager ansvar?</i> Gruppe 1: Fødevarerproduktion v. Vilfred Gruppe 2: Friluftsliv v. Ida (m. Thea) Gruppe 3: Opleve naturen v. Michelle Gruppe 4: Naturen som nabo v. Anna Hver gruppe kommer med et bud på projektorganisation herunder ansvarsfordeling og et par milepæle/projektmøde aftaler, der skal sikre drivkraft i projektet. <i>Anna udvikler værktøj.</i>	Anna, Vilfred og Michelle faciliterer én gruppe hver.

Drejbog workshop 3

18.20-19.00	Plenumopsamling Hvert udviklingsspor præsenterer sine prioriterede indsatser og plan for organisering – de drøftes i plenum så alle er orienteret og så der kan indarbejdes diverse kommentarer. Afrunding og ”klar-parat-start”!	Anna og Vilfred faciliterer
-------------	---	-----------------------------

